

Ukaz o proglašenju Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburga o socijalnom osiguranju i pojedinim pitanjima socijalne sigurnosti sa Administrativnim sporazumom za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburga o socijalnom osiguranju i pojedinim pitanjima socijalne sigurnosti

Proglašavam **Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburga o socijalnom osiguranju i pojedinim pitanjima socijalne sigurnosti sa Administrativnim sporazumom za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburga o socijalnom osiguranju i pojedinim pitanjima socijalne sigurnosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore, na prvoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2008. godini, dana 3. oktobra 2008. godine.

Broj: 01-1793/2

Podgorica, 10.10.2008. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju sa Administrativnim sporazumom za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 6/2008 od 15.10.2008. godine. Vidi:
[Obaveštenje - 1/2009-9.](#)

Član 1

Potvrđuje se Sporazum između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju sa Administrativnim sporazumom za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju potpisan od strane predstavnika Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg, dana 19. februara 2008. godine u Luksemburgu.

Član 2

Tekst Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju i tekst Administrativnog sporazuma za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju u originalu na crnogorskom i francuskom jeziku glase:

SPORAZUM IZMEĐU CRNE GORE I VELIKOG VOJVODSTVA LUKSEMBURG O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Crna Gora

i

Veliko Vojvodstvo Luksemburg,

u želji da urede međusobne odnose između dviju država u oblasti socijalnog osiguranja,

dogovorile su se o sljedećem

DIO I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

(1) U ovom sporazumu sljedeći izrazi znače:

1. "pravni propisi" - zakoni i podzakonski akti (statuti i drugi opšti akti), koji se odnose na oblasti socijalnog osiguranja iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
2. "nadležni organ" - Ministarstvo nadležno za oblast socijalnog osiguranja;
3. "nosilac" - organizacija, odnosno organ nadležan za sprovođenje svih ili jednog dijela pravnih propisa iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
4. "nadležni nosilac" - nosilac osiguranja kod koga je lice osigurano u vrijeme podnošenja zahteva za davanje ili od koga ima pravo na davanje;
5. "osiguranik" - lice koje je osigurano ili je bilo osigurano prema pravnim propisima iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
6. "prebivalište" - mjesto stalnog boravka;
7. "boravište" - mjesto privremenog boravka;
8. "periodi osiguranja" - periodi plaćenog doprinosa ili periodi zaposlenja ili profesionalne djelatnosti kako su ih kao periode osiguranja utvrdili ili prihvatili pravni propisi po kojima su ostvareni ili se smatraju ostvarenim, kao i svi pridodati periodi u mjeri u kojoj ih ti pravni propisi priznaju kao izjednačene periode osiguranja;
9. "davanja" - sva novčana davanja, davanja u naturi (zdravstvena zaštita i druga davanja), penzije i rente, uključujući sve elemente koje predviđaju pravni propisi navedeni u članu 2. ovog sporazuma, povećanja revalorizacije ili dodatna davanja, kao i kapitalizovana davanja koja mogu zamijeniti penzije ili rente i isplate izvršene na ime naknade za uplatu doprinosa;
10. "porodični dodaci" - sva novčana davanja i davanja u naturi predviđena pravnim propisima koje primjenjuje nadležna strana ugovornica;
11. za primjenu Poglavlja I - Bolest i materinstvo "članovi porodice" znači lica koja odrede ili prihvate kao članove porodice ili odrede kao članove domaćinstva pravni propisi one strane ugovornice na čijoj teritoriji ta lica imaju prebivalište.

(2) U ovom sporazumu ostali izrazi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima koji se primjenjuju.

Član 2.

Pravni propisi na koje se ovaj sporazum odnosi

(1) Ovaj sporazum se odnosi:

A. U Crnoj Gori na pravne propise o:

1. zdravstvenom osiguranju;
2. penzijskom i invalidskom osiguranju;
3. osiguranju za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti;
4. novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti;
5. dječjoj zaštiti i materinstvu.

B. U Velikom Vojvodstvu Luksemburg na pravne propise o:

1. zdravstvenom osiguranju i materinstvu;
2. penzijskom i invalidskom osiguranju u slučaju starosti, invalidnosti ili smrti;
3. osiguranju za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti;
4. novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti;
5. porodičnim davanjima.

(2) Ovaj sporazum se odnosi na sve pravne propise ili podzakonske akte kojima se objedinjuju, mijenjaju ili dopunjuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana.

(3) Ovaj sporazum se odnosi i na svaki zakonski akt jedne strane ugovornice kojim se proširuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana na nove kategorije korisnika, ako u roku od šest mjeseci računajući od datuma zvaničnog objavljivanja gore navedenih akata, ta strana ne obavijesti drugu stranu ugovornicu da se sporazum na njih ne odnosi.

(4) Ovaj sporazum se odnosi na zakonske akte koji pokrivaju novu oblast socijalnog osiguranja samo ako se u tu svrhu postigne sporazum između nadležnih organa strana ugovornica.

(5) Ovaj sporazum se ne odnosi na davanja socijalne pomoći, kao i na davanja u korist žrtava rata.

Član 3.

Lica na koja se ovaj sporazum primjenjuje

Odredbe ovog sporazuma primjenjuju se na:

1. lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obje strane ugovornice i
2. članove porodice i nadživjela lica koja izvode prava od lica navedenih pod 1. ovog člana.

Član 4.

Jednakost u tretmanu

Lica iz člana 3. ovog sporazuma podliježu obavezama i ostvaruju prava na osnovu pravnih propisa svake od ugovornih strana, pod istim uslovima kao državljani te ugovorne strane.

Član 5.

Pristup dobrovoljnom osiguranju

Lica koja imaju prebivalište na teritoriji jedne strane ugovornice mogu pristupiti dobrovoljnom osiguranju na osnovu pravnih propisa navedenih u članu 2. ovog sporazuma, pod istim uslovima kao državljani te strane ugovornice, pri čemu se, ako je to potrebno, uzimaju u obzir i periodi osiguranja navršeni na teritoriji druge strane ugovornice.

Član 6.

Ukidanje odredbe o prebivalištu

(1) Davanja stečena na osnovu pravnih propisa jedne strane ugovornice ne mogu se umanjiti, izmijeniti, obustaviti ni ukinuti zbog toga što korisnik ima prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice, osim ako ovim sporazumom nije drugačije određeno.

(2) Stav 1. ovog člana se ne primjenjuje na najnižu penziju po osnovu solidarnosti, pomoć i njegu drugog lica, novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti i na dječiji dodatak.

Član 7.

Odredbe o nekumuliranju

(1) U skladu sa pravnim propisima strana ugovornica, odredbama ovog sporazuma ne može se dati, ni zadržati pravo korišćenja na više davanja iste vrste ili na više davanja za isti period osiguranja. Međutim, ova odredba se ne primjenjuje na davanja po osnovu invalidnosti, starosti i smrti koja se isplaćuju u skladu sa odredbama Poglavlja 2 dijela III ovog sporazuma.

(2) Ako je pravnim propisima jedne strane ugovornice predviđeno smanjenje, obustava ili ukidanje davanja na osnovu kumuliranja tog davanja sa drugim davanjima iz socijalnog osiguranja i drugim prihodima, u obzir se uzimaju davanja i drugi prihodi ostvareni u drugoj strani ugovornici.

Član 8.

Sabiranje perioda osiguranja

Ako prema pravnim propisima jedne strane ugovornice sticanje, očuvanje i ponovno priznavanje prava na davanje zavisi od navršavanja izvjesnog perioda osiguranja, nadležni nosilac te strane ugovornice uzima u obzir, ako je to potrebno, periode osiguranja navršene prema pravnim propisima druge strane ugovornice, pod uslovom da se ne poklapaju.

DIO II

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Član 9.

Opšta odredba

Obaveza osiguranja određuje se prema pravnim propisima one strane ugovornice na čijoj teritoriji lice obavlja posao, što važi i kada se sjedište poslodavca nalazi na teritoriji druge strane ugovornice, ako odredbama ovog sporazuma nije drugačije određeno.

Član 10.

Posebne odredbe

(1) Na zaposlenog koji obavlja posao na teritoriji jedne strane ugovornice i koga je poslodavac uputio na teritoriju druge strane ugovornice da bi tamo obavio posao za račun tog poslodavca, primjenjuju se pravni propisi prve strane najduže do kraja 12. kalendarskog mjeseca. Primjena pravnih propisa prve strane ugovornice može se izuzetno produžiti za još dvanaest mjeseci, pod uslovom da je produženje zatraženo prije isteka perioda od 12 meseci.

(2) Ako lice koje obavlja samostalnu djelatnost na teritoriji jedne strane ugovornice ode na teritoriju druge strane ugovornice radi privremenog obavljanja te djelatnosti, na njega se i dalje primjenjuju pravni propisi prve strane ugovornice, pod uslovom da dužina trajanja, predviđena za taj posao, ne prelazi dvanaest mjeseci. Primjena pravnih propisa prve strane ugovornice može se izuzetno produžiti za još dvanaest mjeseci, pod uslovom da je produženje zatraženo prije isteka perioda od dvanaest mjeseci.

(3) Na zaposlene koji rade kao osoblje na kopnenom, vazdušnom ili plovnom prevoznom sredstvu, kod poslodavca koji za svoj ili račun nekog drugog lica obavlja prevoz putnika ili robe željezničkim, drumskim, vazdušnim ili unutrašnjim plovnim putem, a koji ima sjedište na teritoriji jedne strane ugovornice, primjenjuju se pravni propisi one strane ugovornice na čijoj teritoriji poslodavac ima sjedište.

(4) Ako preduzeće iz stava 3. ovog člana ima poslovnicu ili stalno predstavništvo na teritoriji druge strane ugovornice, na lica koja zapošljava ta poslovnicu ili stalno predstavništvo primjenjuju se pravni propisi one strane ugovornice na čijoj teritoriji se nalaze.

(5) Na posadu broda primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.

(6) Na zaposlene u državnim službama i sa njima izjednačena lica primjenjuju se pravni propisi one strane ugovornice iz koje su upućeni.

Član 11.

Članovi diplomatskih misija i konzularnih predstavništava

(1) Na zaposlene u diplomatskim misijama ili konzularnim predstavništvima strana ugovornica i na privatnu posluđu kod članova tih misija ili predstavništava, upućene na teritoriju druge strane ugovornice, primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice iz koje su upućeni.

(2) Na zaposlene iz stava 1. ovog člana koji nijesu upućeni primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice na čijoj teritoriji ta lica obavljaju posao.

(3) Međutim, lica iz stava 2. ovog člana koja su državljani strane ugovornice čija je diplomatska misija ili konzularno predstavništvo o kojem je riječ, mogu se opredijeliti za primjenu pravnih propisa te strane. To pravo opredjeljenja se može ostvariti samo jednom, u roku od tri mjeseca računajući od datuma stupanja na snagu ovog sporazuma ili od početka te djelatnosti, zavisno od slučaja.

Član 12.

Izuzeci

Nadležni organi strana ugovornica mogu sporazumno predvidjeti za neka zaposlena lica ili grupe zaposlenih lica izuzetke od odredaba članova 9. do 11. ovog sporazuma.

DIO III

POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1.

BOLEST I MATERINSTVO

Član 13.

Pravo na davanja u slučaju boravka na teritoriji druge strane ugovornice

(1) Lice koje ima pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima jedne strane ugovornice ima pravo na davanja u naturi za vrijeme privremenog boravka na teritoriji druge strane, kada njegovo stanje zahtjeva hitno pružanje zdravstvene zaštite, pod uslovom da lice nije otišlo na teritoriju druge strane ugovornice radi liječenja.

(2) Međutim, lica iz člana 10. st. 1, 2, 3, 5. i 6. i iz čl. 11. i 12. ovog sporazuma imaju pravo na davanje iz stava 1. za svako stanje koje zahtijeva davanja u naturi u toku njihovog boravka na teritoriji strane ugovornice u kojoj rade ili pod čijom zastavom brod plovi.

(3) Lice koje ima pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima jedne strane ugovornice, a upućeno je na teritoriju druge strane ugovornice radi školovanja, ima pravo na ta davanja za svako stanje koje zahtijeva davanje u naturi za vrijeme njegovog boravka na teritoriji te strane ugovornice.

(4) Pravo na davanje u naturi ima lice koje je od nadležnog nosioca dobilo prethodno odobrenje da privremeno dođe na

teritoriju druge strane ugovornice da bi u njoj bilo liječeno.

(5) Davanja predviđena u stavovima 1. i 4. pruža nosilac mjesta boravka prema odredbama pravnih propisa koji važe za tog nosioca, posebno u pogledu obima i načina pružanja usluga uaturi; međutim, dužina trajanja pružanja tih usluga je predviđena pravnim propisima nadležne strane ugovornice.

(6) Za dodjelu proteza, pomagala i drugih davanja uaturi veće vrijednosti neophodna je saglasnost nadležnog nosioca, osim u slučaju apsolutne hitnosti koja se utvrđuje administrativnim sporazumom predviđenim stavom 2. člana 37. ovog sporazuma.

(7) Odredbe st. 1. do 6. ovog člana primjenjuju se i na članove porodice.

(8) Novčana davanja u slučaju bolesti ili materinstva pruža neposredno nadležni nosilac korisniku, prema odredbama pravnih propisa koje primjenjuje.

Član 14.

Lica koja imaju prebivalište na teritoriji jedne strane ugovornice i rade u drugoj

(1) Lice koje ima prebivalište na teritoriji jedne strane ugovornice i ispunjava uslove potrebne za sticanje prava na davanja prema pravnim propisima strane ugovornice u kojoj radi, može da koristi davanja uaturi za svako stanje zdravlja koje zahtijeva to davanje koje pruža nosilac mjesta prebivališta za račun nadležnog nosioca prema odredbama svojih pravnih propisa.

(2) Lice iz stava 1. koje boravi na teritoriji strane ugovornice u kome se nalazi nadležni nosilac koristi davanja uaturi prema odredbama pravnih propisa te strane kao da u njoj ima prebivalište i onda ako je već prije svog boravka koristilo za isti slučaj bolesti ili materinstva davanja uaturi.

(3) Odredbe iz st. 1. i 2. analogno se primjenjuju na članove porodice pod uslovom da nemaju pravo na davanja uaturi prema pravnim propisima strane ugovornice na čijoj teritoriji imaju prebivalište zbog postojanja sopstvenog osnova osiguranja.

(4) Nadležni nosilac pruža novčana davanja neposredno korisniku prema odredbama pravnih propisa koje primjenjuju.

(5) Za davanja uaturi veće vrijednosti za slučajeve iz ovog člana, analogno se primjenjuju odredbe člana 13. stav 6. ovog sporazuma.

Član 15.

Pravo na davanje članovima porodice sa prebivalištem u drugoj strani ugovornici

(1) Članovi porodice lica koje je osigurano kod nosioca jedne strane ugovornice, korisnici su davanja uaturi ako imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice kao da su osigurani kod nosioca mjesta njihovog prebivališta. Krug lica, obim i način pružanja navedenih davanja utvrđeni su na osnovu odredaba pravnih propisa tog nosioca.

(2) Članovi porodice koji borave ili pređu sa prebivalištem na teritoriju nadležne strane ugovornice, koriste davanja u skladu sa odredbama pravnih propisa te strane ugovornice. Ovo pravilo se primjenjuje i kada su članovi porodice već koristili za isti slučaj bolesti ili materinstva davanja koja pruža nosilac strane ugovornice na čijoj teritoriji su ranije imali prebivalište.

(3) Na članove porodice iz stava 1. ovog člana, koji obavljaju profesionalnu djelatnost ili su korisnici penzije ili rente koja im daje pravo na davanje uaturi prema pravnim propisima strane ugovornice u kojoj imaju prebivalište, odredbe ovog člana se ne primjenjuju.

Član 16.

Pravila prioriteta za davanja za materinstvo

U slučaju da primjena ovog poglavlja, uzimajući u obzir sabiranje perioda osiguranja iz člana 8. ovog sporazuma, daje pravo osiguranom licu ili članu njegove porodice da koristi davanja za materinstvo na osnovu pravnih propisa obje strane ugovornice, primjenjuju se najpovoljniji pravni propisi.

Član 17.

Pravo na davanje korisniku penzija ili renti

(1) Kada korisnik penzije ili rente ostvarene prema pravnim propisima obje strane ugovornice ima prebivalište na teritoriji jedne strane ugovornice, koristi, kao i članovi njegove porodice davanja uaturi prema pravnim propisima te strane ugovornice, kao da je korisnik penzije ili rente ostvarene samo prema pravnim propisima strane ugovornice u kojoj ima prebivalište. Navedena davanja snosi nosilac strane ugovornice u kojoj on ima prebivalište.

(2) Kada korisnik penzije ili rente ostvarene prema pravnim propisima jedne strane ugovornice ima prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice, davanja uaturi na koja ima pravo prema pravnim propisima prve strane ugovornice njemu i njegovim članovima porodice pruža nosilac mjesta prebivališta prema svojim pravnim propisima, kao da je on kod njega osiguran.

(3) Kada korisnik penzije ili rente iz stava 2, kao i članovi njegove porodice, borave ili pređu sa prebivalištem na teritoriju strane koja isplaćuje penziju, koriste davanja uaturi u skladu sa odredbama pravnih propisa te strane

ugovornice. To pravilo se primjenjuje i onda kada su za isti slučaj bolesti ili materinstva koristili davanja od nosioca osiguranja one strane ugovornice u kojoj su ranije imali prebivalište.

Član 18.

Rok za obnavljanje davanja u naturi

Kada prema pravnim propisima strane ugovornice korišćenje davanja u naturi zavisi od roka njegovog obnavljanja, davanja pružena na teritoriji druge strane ugovornice smatraju se kao davanja u smislu pravnih propisa prve strane ugovornice, prema načinu koji treba da se utvrdi administrativnim sporazumom.

Član 19.

Naknada troškova između nosilaca

(1) Davanja u naturi pružena u skladu sa odredbama st. 1. do 7. člana 13. st. 1. i 3. člana 14. stava 1. člana 15. i stava 2. člana 17. ovog sporazuma predmet su naknade od strane nadležnih nosilaca nosiocu koji ih je pružio.

(2) Naknada davanja iz prethodnog stava vrši se na osnovu stvarnih troškova i na način koji treba predvidjeti u administrativnom sporazumu predviđenom u stavu 2. člana 38. ovog sporazuma. Naknada se može platiti u paušalnim iznosima.

(3) Nadležni nosioci mogu da dogovore i druge načine naknade.

Poglavlje 2.

INVALIDNOST, STAROST I SMRT

Član 20.

Sabiranje perioda osiguranja ostvarenih u trećoj državi

Ako neko lice nema pravo na davanja na osnovu perioda osiguranja navršenih po pravnim propisima dviju strana ugovornica, sabranih kao što je predviđeno u članu 8. ovog sporazuma, pravo na to davanje utvrđuje se sabiranjem perioda osiguranja sa periodima osiguranja ostvarenim prema pravnim propisima neke treće države sa kojom su dvije strane ugovornice vezane bilateralnim ili multilateralnim sporazumom o socijalnom osiguranju kojim se predviđaju pravila o sabiranju perioda osiguranja.

Član 21.

Uslov prethodnog osiguranja

(1) Kada je prema pravnim propisima jedne strane ugovornice uzimanje u obzir perioda osiguranja uslovljeno time da je lice bilo prethodno osigurano u toku određenog perioda na osnovu tih pravnih propisa, uzimaju se u obzir, ako je to potrebno, i periodi osiguranja koje je lice ostvarilo prema pravnim propisima druge strane ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana primjenjuje se pod uslovom da je lice posljednji put bilo osigurano na teritoriji strane ugovornice prema čijim pravnim propisima se ti periodi uzimaju u obzir.

Član 22.

Produženje referentnog perioda

Ako prema pravnim propisima jedne strane ugovornice period osiguranja ili određeno činjenično stanje produžava period u kome, da bi se ostvarilo pravo na davanje, mora biti navršen penzijski staž, taj period se produžava odgovarajućim periodom osiguranja, odnosno postojanjem određenog činjeničnog stanja u drugoj strani ugovornici.

Član 23.

Obračun davanja

(1) Ako lice može da traži penziju na osnovu pravnih propisa jedne od strana ugovornica bez potrebe primjene člana 8. i člana 20. ovog sporazuma, nosilac obračunava, prema odredbama svojih pravnih propisa, penziju koja odgovara ukupnom trajanju perioda osiguranja koji treba da se uzmu u obzir u skladu sa tim pravnim propisima.

Taj nosilac pristupa i obračunu penzije koja bi se koristila na osnovu odredaba dolje navedenog stava 2.

Zadržava se samo najveći iznos.

(2) Ako neko lice može da traži penziju na koju se dobija pravo samo uzimajući u obzir sabiranje perioda predviđeno u članu 8. i u članu 20. ovog sporazuma primjenjuju se sljedeća pravila:

1. nosilac obračunava teorijski iznos penzije koju bi podnosilac molbe mogao tražiti, ako su svi periodi osiguranja

ostvareni u skladu sa pravnim propisima dviju strana, ostvarenim isključivo prema njegovim pravnim propisima;

2. za utvrđivanje fiksnog teorijskog iznosa iz stava 2. tačke 1. ovog člana uzimaju se u obzir samo obračunske osnovice iz perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima nadležnog nosioca koji vrši obračun;

3. na osnovu teorijskog iznosa, nadležni nosilac utvrđuje pripadajući iznos penzije srazmjerno periodu osiguranja navršenom prema pravnim propisima koje on primjenjuje i ukupnog perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima obje strane ugovornice.

(3) Ako se pravo na penziju može ostvariti samo uz primjenu člana 20. ovog sporazuma, periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima treće države uzimaju se u obzir radi primjene prethodnog stava.

Član 24.

Period osiguranja kraći od jedne godine

Ako periodi osiguranja, ostvareni prema pravnim propisima jedne strane ugovornice, ne dostignu ukupno vrijeme od jedne godine, ne pruža se nikakvo davanje u skladu sa navedenim pravnim propisima, osim ako se ne daje pravo na davanje samo na osnovu tih pravnih propisa; te periode, međutim, uzima u obzir druga strana ugovornica radi primjene člana 8. kao i radi primjene odredaba stava 2. člana 23, uz izuzimanje tačke 3.

Poglavlje 3.

POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

Član 25.

Pravo na davanja

(1) Lice koje zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na davanja u naturi na osnovu pravnih propisa jedne strane ugovornice koristi u slučaju boravka ili prebivališta na teritoriji druge strane ugovornice davanja u naturi koja mu pruža, na teret nadležnog nosioca, nosilac mjesta prebivališta ili boravka prema odredbama svojih pravnih propisa.

(2) Kada je riječ o novčanim davanjima stav 8. člana 13. ovog sporazuma primjenjuje se po analogiji.

(3) Kada je riječ o naknadi troškova koji proizlaze iz primjene stava 1. ovog člana, odredbe člana 19. ovog sporazuma primjenjuju se po analogiji.

Član 26.

Povreda na putu

Ako lice, koje na osnovu ugovora o radu, putuje normalnim putem zbog stupanja na posao u drugu stranu ugovornicu i pretrpi povredu na radu, smatra se da se povreda na radu desila u skladu sa pravnim propisima ove druge strane ugovornice.

Član 27.

Uzimanje u obzir ranijih povreda na radu ili profesionalnih bolesti

Ako pravni propisi jedne strane ugovornice propisuju, radi utvrđivanja stepena nesposobnosti u slučaju povrede na radu ili profesionalne bolesti, da se uzimaju u obzir povrede na radu ili profesionalne bolesti do kojih je ranije došlo, uzimaju se u obzir i povrede na radu i profesionalne bolesti do kojih se ranije došlo prema pravnim propisima druge strane ugovornice kao da su se dogodile u skladu sa pravnim propisima prve strane ugovornice.

Član 28.

Profesionalne bolesti u slučaju obavljanja djelatnosti na teritoriji dviju strana ugovornica

Davanja u slučaju profesionalne bolesti koja su predviđena prema pravnim propisima obje strane ugovornice pružaju se samo na osnovu pravnih propisa one strane ugovornice na čijoj teritoriji je posljednji put obavljena djelatnost koja je mogla da prouzrokuje tu profesionalnu bolest i pod rezervom da lice ispunjava uslove predviđene tim pravnim propisima.

Član 29.

Pogoršanje profesionalne bolesti

Kada, u slučaju pogoršanja profesionalne bolesti, lice koje prima ili je primalo naknadu za profesionalnu bolest prema pravnim propisima jedne strane ugovornice podnese zahtjev zbog profesionalne bolesti iste prirode, za pravo na davanja prema pravnim propisima druge strane ugovornice, primjenjuju se sljedeća pravila:

a) ako lice nije obavljalo na teritoriji te druge strane posao koji može da prouzrokuje profesionalnu bolest ili da je

pogorša, nadležni nosilac prve strane ugovornice dužan je da snosi davanja, vodeći računa o pogoršanju, prema odredbama svojih pravnih propisa;

b) ako je lice obavljalo na teritoriji te strane ugovornice takav posao, nadležni nosilac prve strane ugovornice dužan je da prema odredbama svojih pravnih propisa snosi davanja, ne vodeći računa o pogoršanju; nadležni nosilac druge strane prema odredbama svojih pravnih propisa dodjeljuje tom licu dodatak čiji je iznos jednak razlici između iznosa davanja koji se duguje nakon pogoršanja i iznosa davanja koji bi se dugovao prije pogoršanja.

Poglavlje 4.

DAVANJE ZA SLUČAJ SMRTI

Član 30.

Ukidanje teritorijalne klauzule

Kada lice podvrgnuto pravnim propisima jedne strane ugovornice umre na teritoriji druge strane ugovornice, smatra se kao da je smrt nastala na teritoriji prve strane ugovornice.

Član 31.

Pravilo prvenstva

U slučaju smrti korisnika penzije ili rente ostvarene prema pravnim propisima obje strane ugovornice ili člana njegove porodice, nosilac mesta prebivališta korisnika smatra se nadležnim nosiocem za primjenu prethodnih odredaba.

Poglavlje 5.

NEZAPOSLENOST

Član 32.

Posebno pravilo u oblasti sabiranja

Strana ugovornica prema čijim pravnim propisima otpočinjanje i trajanje prava na davanja zavisi od ispunjavanja perioda osiguranja dužna je da primijeni član 8. ovog sporazuma jedino ako periodi ostvareni u drugoj strani ugovornici odgovaraju periodima osiguranja njenih sopstvenih pravnih propisa.

Član 33.

Najduže trajanje zaposlenja

(1) Primjena odredaba člana 8. ovog sporazuma zavisi od uslova da li za lice važe kao posljednji pravni propisi strane ugovornice prema kojima se davanja traže i da li je prema tim pravnim propisima obavljalo profesionalnu delatnost za vrijeme od najmanje šest mjeseci u toku posljednjih dvanaest mjeseci koji prethode zahtjevu.

(2) Član 8. ovog sporazuma primjenjuje se, uprkos prestanku zaposlenja, bez krivice zainteresovanog lica, prije ispunjenja šest meseci kada je bilo planirano da to zaposlenje traje duže.

Član 34.

Uzimanje u obzir prethodnih perioda naknade

Prilikom primjene odredbe člana 8. ovog sporazuma, nadležni nosilac vodi računa, u slučaju potrebe, radi određivanja dužine dodjeljivanja davanja, o periodu za koje je davanja pružao nosilac druge strane ugovornice u toku posljednjih dvanaest meseci koji prethode podnošenju zahtjeva za davanja.

Član 35.

Uzimanje u obzir članova porodice

Ako se pravnim propisima jedne strane ugovornice predviđa da iznos davanja varira zavisno od broja članova porodice, nadležni nosilac te strane ugovornice takođe vodi računa o članovima porodice koji imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice.

Član 36.

Uslov prebivališta

Član 6. ovog sporazuma ne primjenjuje se na ovo poglavlje.

Poglavlje 6.

PORODIČNA DAVANJA

Član 37.

Pravo na davanja

Djeca koja imaju prebivalište na teritoriji jedne strane ugovornice imaju pravo na porodična davanja prema pravnim propisima te strane ugovornice. Ta davanja pruža nosilac mjesta prebivališta djece i na svoj teret, prema odredbama pravnih propisa koje on primjenjuje.

DIO IV

RAZNE ODREDBE

Član 38.

Mjere o primjeni

- (1) Nadležni organi uzajamno saopštavaju jedni drugima sva obavještenja o mjerama preduzetim radi primjene ovog sporazuma i sva obavještanja o izmenama svojih pravnih propisa koje bi mogle da naruše njegovu primjenu.
- (2) Nadležni organi utvrđuju način primjene ovog sporazuma u administrativnom sporazumu.
- (3) Nadležni organi određuju organe za vezu radi olakšavanja primjene ovog sporazuma.

Član 39.

Uzajamna administrativna pomoć

- (1) Nadležni organi i nosioci strana ugovornica, radi primjene ovog sporazuma, pružaju uzajamno jedni prema drugima dobre usluge kao da je riječ o primjeni sopstvenih pravnih propisa. Uzajamna administrativna pomoć između nadležnih organa i nosilaca je besplatna.
- (2) Radi primjene ovog sporazuma nadležni organi i nosioci mogu međusobno da opšte neposredno, kao i sa svakim zainteresovanim licem, bez obzira na to gdje je njegovo prebivalište.
- (3) Ljekarske preglede lica koja imaju prebivalište ili boravak na teritoriji druge strane ugovornice obavljaju nosioci mjesta prebivališta ili boravka, na zahtjev nadležnog nosioca i na njegov teret. Troškovi ljekarskih pregleda se ne nadoknađuju, ako su u interesu nosilaca obiju strana ugovornica.
- (4) Načini ljekarske i administrativne kontrole korisnika ovog sporazuma utvrđeni su administrativnim sporazumom predviđenim u stavu 2. člana 38. ovog sporazuma.

Član 40.

Upotreba jezika

- (1) Radi primjene ovog sporazuma saopštenja nadležnim organima ili nosiocima strana ugovornica, sačinjavaju se na crnogorskom ili francuskom jeziku.
- (2) Zahtjev ili dokument ne može se odbiti zbog toga što je sačinjen na zvaničnom jeziku druge strane ugovornice.

Član 41.

Oslobađanje od taksa i obaveze legalizacije

- (1) Korišćenje oslobađanja ili smanjenja taksa, taksenih markica, poreza pisarnice ili uknjiženja, predviđenih pravnim propisima jedne strane ugovornice za papire ili dokumente koje treba podnijeti prema pravnim propisima te strane ugovornice, prošireno je na slične papire i dokumente koji treba da se podnesu prema pravnim propisima druge strane ugovornice ili prema ovom sporazumu.
- (2) Isprave, dokumenta i pismeni podnesci bilo koje vrste, koji se prilažu prilikom primjene ovog sporazuma, ne podliježu nadovjeri nadležnog organa.

Član 42.

Podnošenje zahtjeva i rokovi

(1) Zahtjevi, izjave ili žalbe koji bi trebalo da se podnesu, radi primjene pravnih propisa jedne strane ugovornice, u određenom roku organu ili nosiocu te strane, prihvatljivi su ako se podnesu u istom roku odgovarajućem organu ili nosiocu druge strane ugovornice. U tom slučaju, nadležna institucija dostavlja, bez odlaganja, zahtjeve, izjave ili žalbe organu ili nosiocu prve strane ugovornice bilo neposredno ili posredstvom organa za vezu dviju strana ugovornica.

(2) Zahtjev za davanjem podnijet prema pravnim propisima jedne strane ugovornice smatra se zahtjevom za odgovarajućim davanjem prema pravnim propisima druge strane ugovornice osim ako podnosilac zahtjeva izričito ne zahtijeva da se odloži isplata davanja stečenog prema pravnim propisima jedne strane ugovornice.

Član 43.

Plaćanje davanja

(1) Nosioci jedne strane ugovornice koji su na osnovu ovog sporazuma davaoci novčanih davanja korisnicima koji se nalaze na teritoriji druge strane ugovornice isplaćuju ta davanja neposredno u valuti prve strane ugovornice.

(2) Na zahtjev korisnika, nosilac nadležan za isplatu novčanih davanja potvrđuje da su ta davanja deponovana na račun u banci koji je otvorio korisnik na teritoriji strane ugovornice u kojoj taj nosilac ima sjedište.

Član 44.

Naknada štete protiv trećeg odgovornog lica

Ako lice koje koristi davanja prema pravnim propisima jedne strane ugovornice zbog štete nastale na teritoriji druge strane ugovornice ima pravo da na teritoriji te druge strane traži od trećeg lica naknadu štete, eventualna prava nosioca koji je davalac protiv trećeg lica rješavaju se kako slijedi:

a) kada je nosilac koji je davalac predstavljen, prema svojim pravnim propisima u pravima koje korisnik zadržava u odnosu na treće lice, svaka strana ugovornica priznaje to predstavljanje;

b) kada nosilac koji je davalac ima neposredno pravo u odnosu na treće lice, svaka strana ugovornica priznaje to pravo.

Član 45.

Regulisanje preplaćenih iznosa

Ako je nosilac jedne strane ugovornice preplatio davanje, on može od nosioca druge strane ugovornice da zatraži da od zaostalih iznosa davanja zadrži davanja koja mora da isplati za isti period i da mu preplaćeni iznos neposredno isplati.

Član 46.

Regulisanje u slučaju naplate davanja socijalne pomoći

Ukoliko je korisnik penzije prema pravnim propisima jedne strane ugovornice primao za isti period davanje na ime socijalne pomoći na teritoriji druge strane ugovornice, nosilac koji je isplatio davanje socijalne pomoći može da zatraži od nosioca nadležnog za penziju da zadrži od zaostalih iznosa davanja koje mora da isplati za isti period preplaćeni iznos i da mu ga neposredno isplati. Ovaj posljednji nosilac vrši povraćaj u skladu sa njegovim nacionalnim propisima.

Član 47.

Naplata doprinosa

(1) Odluka o naplati doprinosa koji se duguju nosiocu jedne strane ugovornice može da se sprovede na teritoriji druge strane, prema postupku i sa garancijama i privilegijama koje se primjenjuju u naplati doprinosa koji se duguju odgovarajućem nosiocu te druge strane. Odluka mora da sadrži klauzulu o izvršnosti.

(2) Način primjene ovog člana može da bude predmet administrativnog sporazuma između nadležnih organa.

Član 48.

Rješavanje sporova

Svaki spor do koga dođe između nosilaca strana ugovornica koji se odnosi na tumačenje ili primjenu ovog sporazuma biće predmet neposrednih dogovora nadležnih organa strana ugovornica.

DIO V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

Periodi osiguranja i prethodne mogućnosti

(1) Ovaj sporazum ne daje nikakvo pravo na plaćanje davanja za period prije datuma njegovog stupanja na snagu ili naknadu za sahranu u slučaju smrti prije stupanja na snagu sporazuma.

(2) Svaki period osiguranja ostvaren prema pravnim propisima jedne strane ugovornice prije datuma stupanja na snagu ovog sporazuma uzima se u obzir za utvrđivanje prava na davanje koje se daje u skladu sa odredbama sporazuma.

(3) Pod rezervom odredbe stava 1. ovog člana pravo se daje, u skladu sa ovim sporazumom i onda ako se odnosi na mogući slučaj do koga se došlo prije stupanja na snagu ovog sporazuma.

Član 50.

Revizija prava

Svako davanje koje nije isplaćeno ili koje je obustavljeno zbog državljanstva zainteresovanog lica ili zbog njegovog prebivališta na teritoriji strane ugovornice na kojoj se ne nalazi nosilac koji je odobrio davanje ili zbog svake druge prepreke nastale ovim sporazumom, biće, na zahtjev lica, isplaćeno ili ponovo uspostavljeno počev od stupanja na snagu ovog sporazuma, osim ukoliko su ranije isplaćena prava dovela do kapitalizovane isplate ili ukoliko je povraćaj doprinosa doveo do gubitka prava na davanja.

Član 51.

Rok zastarelosti

(1) Ako se zahtjev iz člana 50. ovog sporazuma podnese u roku od dvije godine računajući od datuma stupanja na snagu ovog sporazuma, prava koja se daju u skladu sa odredbama ovog sporazuma stiču se počevši od datuma stupanja na snagu.

(2) Ako se zahtjev iz člana 50. ovog sporazuma podnese poslije isteka roka od dvije godine od stupanja na snagu ovog sporazuma, prava koja nijesu zastarela dobijaju se počevši od datuma podnošenja zahtjeva, uz rezervu primjene povoljnijih odredaba nacionalnih pravnih propisa.

Član 52.

Garantovanje stečenih prava ili prava koja se stiču

(1) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma, svako pravo stečeno na osnovu njegovih odredaba biće sačuvano.

(2) Prava koja se stiču i odnose na periode osiguranja ostvarene prije datuma kada je otkazivanje stupilo na snagu i dalje ostaju da važe; njihovo očuvanje će se utvrditi sporazumno za period koji slijedi ili, u nedostatku takvog sporazuma, pravnim propisima odnosnog nosioca.

Član 53.

Trajanje

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Svaka strana ugovornica može da ga otkáže, u pismenoj formi, diplomatskim putem najkasnije šest mjeseci prije isteka tekuće kalendarske godine; u tom slučaju on gubi važnost posljednjeg dana te godine.

Član 54.

Prelazna odredba u oblasti dječijih dodataka

Za djecu koja koriste pravo na dečije dodatke prema čl. 21. bis i 21. ter Opšte konvencije između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju od 13. oktobra 1954, i njenim izmjenama u dodatku od 28. maja 1970, ili člana 54. Sporazuma od 27. oktobra 2003. godine između Srbije i Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju, to pravo se zadržava ako su ispunjeni uslovi za dodjelu predviđeni pravnim propisima nadležne države.

Član 55.

Odredbe o poništavanju

(1) Od stupanja na snagu ovog sporazuma, Sporazum između Srbije i Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju od 27. oktobra 2003. godine prestaje da važi u odnosima između Crna Gora i Velikog Vojvodstva Luksemburg.

(2) Prava isplaćena na osnovu Sporazuma od 27. oktobra 2003. godine, navedena u stavu 1. ostaju stečena u granicama koje se na njih primenjuju.

(3) Zahtjevi podnijeti prije stupanja na snagu ovog sporazuma, ali za koje, do tog datuma, nije donijeta odluka, rješavaju se prema pravilima utvrđenim ovim sporazumom.

Član 56.

Stupanje na snagu

(1) Ovaj sporazum podliježe ratifikaciji.

(2) Strane ugovornice uzajamno se obavještavaju diplomatskim putem o izvršenju potrebnih zakonskih i ustavnih postupaka u vezi sa stupanjem na snagu ovog sporazuma.

(3) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca po isteku mjeseca u kome su razmijenjeni ratifikacioni instrumenti.

Sačinjeno u Luksemburgu, 19. februara 2008. godine, u dva primjerka, na crnogorskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako vjerodostojna.

Za Crnu Goru Milan Roćen, s.r. Ministar inostranih poslova	Za Veliko Vojvodstvo Luksemburg Žan Aselborn, s.r. Ministar inostranih poslova i migracija
---	---

ADMINISTRATIVNI SPORAZUM ZA SPROVOĐENJE SPORAZUMA IZMEĐU CRNE GORE I VELIKOG VOJVODSTVA LUKSEMBURG O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Ministar zdravlja, rada i socijalnog staranja Crne Gore i ministar socijalne zaštite Velikog Vojvodstva Luksemburg, nadležni organi na osnovu člana 38. stav 2. Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju, potpisanog 19. februara 2008. godine, u Luksemburgu, sporazumjeli su se o sljedećim odredbama:

DIO I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Definicije pojmova

(1) U cilju primjene ovog administrativnog sporazuma

a) Izraz "Sporazum" označava Sporazum između Crne Gore i "Velikog Vojvodstva Luksemburg, potpisan 19. februara 2008. godine, u Luksemburgu;

b) Izraz "Administrativni sporazum" ovaj administrativni sporazum.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom sporazumu imaju značenje kao u članu 1. Sporazuma.

Član 2

Organi za vezu

(1) U skladu sa članom 38. stav 3. Sporazuma, kao organi za vezu određuju se:

za Crnu Goru:

Ministarstvo nadležno za primjenu pravnih propisa iz člana 2. stav 1. A, tačke 1), 2), 3), 4) i 5) Sporazuma.

za Veliko Vojvodstvo Luksemburg:

Generalna inspekcija socijalne zaštite.

(2) U cilju primjene ovog sporazuma organi za vezu određeni u stavu 1. ovog člana mogu opštiti neposredno kao i sa osiguranicima i njihovim punomoćnicima.

(3) Organi za vezu sporazumno utvrđuju zajedničke postupke i obrasce potrebne za primjenu Sporazuma i ovog administrativnog sporazuma.

Član 3

Nadležni nosioci

U cilju primjene pravnih propisa iz člana 2. stav 1. Sporazuma kao nadležni nosioci određuju se:

A. Za Crnu Goru:

1) za zdravstveno osiguranje:

Republički fond za zdravstveno osiguranje

2) za penzijsko osiguranje:

Republički fond penzijskog i invalidskog osiguranja

3) za osiguranje u slučaju povreda na radu i profesionalnih bolesti:

Republički fond penzijskog i invalidskog osiguranja

Republički fond za zdravstveno osiguranje

4) za novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti:

Zavod za zapošljavanje Crne Gore

5) za dječju zaštitu i materinstvo:

Nadležni centri za socijalni rad

B. Za Veliko Vojvodstvo Luksemburg:

1) za zdravstveno osiguranje i materinstvo:

Savez bolesničkih kasa

Bolesničke kase;

2) za osiguranje u slučaju povreda na radu i profesionalnih bolesti

Udruženje osiguranja protiv nesreća;

3) za starosne, invalidske ili penzije u slučaju smrti:

Penzijske kase;

4) za utvrđivanje invalidnosti:

Ljekarska kontrola socijalnog osiguranja;

5) za davanje u slučaju nezaposlenosti:

Uprava za zapošljavanje;

6) za porodična davanja:

Nacionalna kasa porodičnih davanja;

7) za primjenu člana 5. Sporazuma:

Zajednički centar socijalnog osiguranja.

Član 4

Zahtjev za pristupanje dobrovoljnom osiguranju

U cilju primjene člana 5. Sporazuma, nadležni nosilac strane ugovornice kome je podnijet zahtjev za pristupanje dobrovoljnom osiguranju, može se obratiti, neposredno ili preko organa za vezu, nadležnom nosiocu druge strane ugovornice i tražiti potvrdu o periodima osiguranja navršenim prema pravnim propisima te strane ugovornice.

Član 5

Potvrda o sabiranju perioda osiguranja

1) U cilju primjene člana 8. Sporazuma, u slučaju kada je za sticanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na davanje, potrebno uzeti u obzir periode osiguranja navršene prema pravnim propisima druge strane ugovornice, nadležni nosilac te strane ugovornice izdaje na propisanim obrazcima potvrdu o periodima osiguranja navršenim prema pravnim propisima koje ona primjenjuje.

2) Potvrda se izdaje na zahtjev osiguranika ili nadležnog nosioca one strane ugovornice na čijoj teritoriji se osiguranik nalazi.

DIO II - ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Član 6

Potvrda o pravnim propisima koji se primjenjuju

1) U slučajevima iz člana 10. Sporazuma, nosilac one strane ugovornice čiji se pravni propisi primjenjuju izdaje osiguraniku, na njegov zahtjev ili na zahtjev njegovog poslodavca, potvrdu da se na njega primjenjuju ti pravni propisi. U potvrdi se navodi period za koji se vrši upućivanje na rad ili privremenog rada na teritoriji druge strane ugovornice. U potvrdi se navode i članovi porodice osiguranika.

2) Potvrdu iz stava 1. ovog člana izdaje:

kada se primjenjuju crnogorski pravni propisi,

organizaciona jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja.

kada se primjenjuju luksemburški pravni propisi,

Zajednički centar socijalne zaštite.

3) Nosilac iz stava 1. ovog člana predaje jedan primjerak potvrde osiguraniku i poslodavcu. Osiguranici moraju da čuvaju potvrdu za vrijeme svog boravka na teritoriji druge strane ugovornice i da je, u slučaju potrebe, podnesu nosiocu te strane ugovornice. Nosilac one strane ugovornice koji izdaje potvrdu iz stava 1. ovog člana šalje jednu kopiju instituciji druge strane ugovornice.

4) U slučaju prije vremenog prestanka predviđenog perioda iz stava 1. ovog člana, osiguranik ili poslodavac, preko nosioca koji je izdao potvrdu, mora da obavijesti nosioca one strane ugovornice na čiju teritoriju je osiguranik upućen ili je obavljao privremeni posao.

Član 7

Produženje

1) U slučajevima produženja primjene pravnih propisa predviđenih u članu 10. stav 1. i 2. Sporazuma, osiguranik ili poslodavac mora da traži pristanak

U Crnoj Gori ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja.

U Luksemburgu zajedničkog centra socijalne zaštite. Zahtjev mora biti podnjet prije isteka perioda od 12 mjeseci.

2) Saglasnost iz stava 1. ovog člana se izdaje u formi potvrde o produženju koja se dostavlja osiguraniku, poslodavcu i nosiocu druge strane ugovornice.

Član 8

Izuzeci

Zahtjevi koji se odnose na izuzetke iz člana 12. Sporazuma upućuju se nadležnim organima.

DIO III - POSEBNE ODREDBE

POGLAVLJE 1

BOLESTI I MATERINSTVO

Član 9

Pružanje davanja u naturi u slučaju boravka na teritoriji druge strane ugovornice

(1) Radi korišćenja davanja u naturi prema članu 13. Sporazuma, osiguranik je obavezan da podnese nosiocu mjesta boravka potvrdu o pravu na davanje. U potvrdi koju izdaje nadležni nosilac na zahtjev osiguranika se, po mogućnosti, navodi prije nego lice napusti teritoriju strane ugovornice u kojoj ima prebivalište, trajanje perioda u kome se davanja mogu pružati. Ako osiguranik ne podnese potvrdu, nosilac mjesta boravka obraća se nadležnom nosiocu radi njenog naknadnog izdavanja.

(2) Ako osiguranik iz Crne Gore koji privremeno boravi u Luksemburgu ne posjeduje potvrdu iz stava 1. ovog člana, koja mu je potrebna radi pružanja hitne zdravstvene zaštite, obraća se sa potrebnom medicinskom dokumentacijom nadležnom nosiocu u Luksemburgu koji pokreće postupak za njeno naknadno izdavanje.

(3) Odredbe iz stava 1. i 2. ovog člana primjenjuju se analogno na članove porodice osiguranika za vrijeme njihovog boravka na teritoriji strane ugovornice.

Član 10

Pružanje davanja u naturi licima koja imaju prebivalište na teritoriji jedne strane ugovornice a rade u drugoj

(1) Za korišćenje davanja u naturi u skladu sa članom 14. stav 1. Sporazuma, osiguranik i članovi njegove porodice su dužni da podnesu nosiocu prema mjestu prebivališta potvrdu o pravu na davanja u naturi koju izdaje nadležni nosilac. Ako osiguranik i članovi njegove porodice ne podnesu potvrdu, nosilac mjesta prebivališta traži njeno izdavanje od nadležnog nosioca.

(2) Potvrda iz stava 1. ovog člana je važeća sve dok nosilac mjesta prebivališta ne dobije obavještenje o njenom opozivu.

(3) Nosilac mjesta prebivališta obavještava nadležnog nosioca o svakom evidentiranju koje je izvršeno u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.

Član 11

Pružanje davanja u naturi članovima porodice sa prebivalištem na teritoriji druge strane ugovornice

(1) Radi korišćenja davanja u naturi prema članu 15. stav 1. Sporazuma, članovi porodice dužni su da se prijave nosiocu mjesta svog prebivališta, uz podnošenje:

- potvrde koju izdaje nadležni nosilac i kojom se potvrđuje početak prava na davanje u naturi. Potvrda je važeća sve dok nosilac mjesta prebivališta ne dobije obavještenje o njenom opozivu;

- dokaza na osnovu kojih se prema pravnim propisima zemlje prebivališta priznaje pravo na davanje u naturi članovima porodice;

(2) Nosilac mjesta prebivališta obavještava nadležnog nosioca o tome da li članovi porodice imaju pravo na davanje prema pravnim propisima koji važe za tog nosioca.

Član 12

Pružanje davanja u naturi korisnicima penzija ili renti sa prebivalištem na teritoriji druge strane ugovornice

(1) Radi korišćenja davanja u naturi u zemlji prebivališta, korisnik penzije ili rente iz člana 17. stav 2. Sporazuma, dužan je da se prijavi, kao i članovi njegove porodice, kod nosioca prema mjestu prebivališta, uz podnošenje potvrde nadležnog nosioca da ima pravo na davanje u naturi prema pravnim propisima strane koja vrši isplatu penzije. Nadležni nosilac dostavlja jedan primjerak potvrde nosiocu druge strane ugovornice.

(2) Nosilac mjesta prebivališta obavještava nadležnog nosioca o svakom izvršenom evidentiranju u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(3) Nadležni nosilac obavještava nosioca mjesta prebivališta o prestanku prava na davanje u naturi korisniku penzije ili rente i članovima njegove porodice.

Član 13

Davanje u naturi veće vrijednosti

(1) Za korišćenje davanja u naturi veće vrijednosti, navedenih na spisku koji se nalazi u prilogu ovog administrativnog sporazuma, nosilac mjesta boravka traži odobrenje nadležnog nosioca, saglasno članu 13. stav 6. i člana 14. stav 5. Sporazuma. Nadležni nosilac daje saglasnost na utvrđenom dvojezičnom obrascu, koji dostavlja nosiocu mjesta boravka.

(2) Saglasnost iz stava 1. ovog člana nije neophodna kada se radi o apsolutnoj hitnosti ako se pružanje davanja ne može odložiti bez dovođenja u opasnost života ili zdravlje osiguranika. Nosilac mjesta boravka, bez odlaganja, obavještava nadležnog nosioca o pruženom davanju. U slučaju kada se proteza ili pomagalo slučajno polomilo ili oštetilo, dovoljno je za utvrđivanje hitnosti dokazati potrebu za popravkom ili zamjenom odnosno proteze ili pomagala.

Član 14.

Bolničko liječenje

U slučaju primjene čl. 13. i 14. Sporazuma nosilac mjesta boravka ili prebivališta dužan je da neodložno nakon saznanja obavijesti nadležnog nosioca o datumu prijema u bolnicu, očekivanoj dužini bolničkog liječenja, kao i o datumu izlaska iz bolnice.

Član 15

Prenošenje prebivališta

U slučajevima iz člana 14. stav 2., člana 15. stav 2. i člana 17. stav 3. Sporazuma, nadležni nosilac, ako je potrebno, traži od nosioca posljednjeg mjesta prebivališta za svakog člana porodice i svakog korisnika penzije ili rente koji je prešao sa prebivalištem na teritoriju nadležne strane ugovornice, da mu dostavi obavještenja o periodu pružanja davanja izvršenog neposredno prije tog prelaska.

Član 16

Pružanje novčanih davanja

(1) Za korišćenje novčanih davanja u skladu sa članom 13. stav 8. i članom 14. stav 4. Sporazuma, u slučaju boravka ili prebivališta na teritoriji druge strane ugovornice, osiguranik je obavezan da se obrati u roku od tri dana nosiocu mjesta boravka ili prebivališta podnoseći mu potvrdu o nesposobnosti za rad izdatu od strane ljekara.

(2) Nosilac mjesta boravka ili prebivališta, odmah, dostavlja nadležnom nosiocu izvještaj o nesposobnosti za rad.

(3) Nadležni nosilac može da traži od nosioca mjesta boravka ili prebivališta da izvrši dodatnu ljekarsku ili administrativnu kontrolu.

(4) Nadležni nosilac isplaćuje neposredno osiguraniku novčana davanja.

(5) Odredbe člana 23. ovog administrativnog sporazuma analogno se primjenjuju za isplatu novčanih davanja.

Član 17

Rok za obnavljanje davanja u naturi

U cilju primjene člana 18. Sporazuma, osiguranik je obavezan da pruži nadležnom nosiocu one strane ugovornice prema čijim pravnim propisima traži pružanje davanja u naturi, potrebna obavještenja o davanjima koja su ranija pružena prema pravnim propisima druge strane ugovornice. Ako nadležni nosilac smatra potrebnim, može da se obrati, neposredno ili preko organa za vezu, nadležnom nosiocu druge strane ugovornice i da traži obavještenja o ranije pruženim davanjima u naturi.

Član 18

Način naknade između nosilaca

(1) Troškovi za davanja u naturi koja se pružaju na osnovu odredaba Sporazuma, Poglavlja 1. - bolesti i materinstvo i Poglavlja 3. - povrede na radu i profesionalne bolesti, naknađuju se u stvarnim iznosima od strane nadležnog nosioca nosiocima mjesta boravka ili prebivališta.

(2) U slučaju privremenog boravka na teritoriji druge strane ugovornice lica iz člana 14. stav 2., člana 15. stav 2. ili člana 17. stav 3. Sporazuma, nosilac mjesta prebivališta tog lica smatra se nadležnim nosiocem iz stava 1. ovog člana.

(3) Za naknadu predviđenu u stavu 1. ovog člana ne mogu se uzeti u obzir veće cijene od cijena koje se primjenjuju za davanja u naturi pružena licima na koja se primjenjuju pravni propisi nosioca one strane ugovornice koji je pružio gore navedena davanja.

Član 19

Postupak naknade između nosilaca

(1) Obračun troškova iz člana 18. ovog administrativnog sporazuma, za davanje u naturi, sprovodiće se u stvarnim iznosima, neposredno između Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje Podgorica i Saveza bolesničkih blagajni Luksemburga.

(2) Troškovi za pružena davanja se dostavljaju polugodišnje, posredstvom nosilaca iz stava 1. ovog člana. Nadoknada troškova se vrši najkasnije u roku od tri mjeseca nakon prijema obračunske dokumentacije.

POGLAVLJE 2

INVALIDNOST, STAROST I SMRT

Član 20

Podnošenje zahtjeva za penziju

(1) Radi ostvarivanja i korišćenja davanja prema odredbama Poglavlja 2. dijela II Sporazuma, podnosilac zahtjeva je obavezan da podnese zahtjev nosiocu mjesta prebivališta ili nadležnom nosiocu prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

(2) Ako u trenutku podnošenja zahtjeva nije navršen period osiguranja prema pravnim propisima strane ugovornice na čijoj teritoriji podnosilac zahtjeva ima prebivalište, zahtjev se podnosi nadležnom nosiocu te strane koji ga bez odlaganja dostavlja nadležnom nosiocu druge strane ugovornice. Zahtjev se može podnijeti i organu za vezu jedne strane ugovornice koji ga, bez odlaganja, dostavlja organu za vezu druge strane ugovornice.

Član 21

Rešavanje po zahtjevu za penziju

(1) Nadležni nosioci strana ugovornica dostavljaju međusobno, bez odlaganja, obrasce, zahtjeve kao i svaki drugi raspoloživi dokument koji može biti potreban za podnošenje zahtjeva. Nadležni nosilac, takođe, dostavlja potvrdu kojom se potvrđuju periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima koje on primjenjuje, nadležnom nosiocu druge strane ugovornice.

(2) Prije dostavljanja dokumenata iz stava 1. ovog člana nadležni nosilac strane ugovornice kome je upućen zahtjev za davanja upisuje na zahtjevu datum prijema i potvrđuje tačnost ličnih podataka. To potvrđivanje zamjenjuje dostavljanje dokaznih dokumenata.

Član 22

Saopštavanje odluka

Svaki nadležni nosilac utvrđuje prava podnosioca zahtjeva na osnovu odredaba čl. 20. do 24. Sporazuma i saopštava mu odgovarajuću odluku uz navođenje načina i rokova žalbe i istovremeno dostavlja jednu kopiju nadležnom nosiocu druge strane ugovornice.

Član 23

Isplata penzija

(1) Nosilac jedne strane ugovornice isplaćuje penziju korisniku sa prebivalištem na teritoriji druge strane ugovornice, neposredno, u rokovima predviđenim pravnim propisima koje on primjenjuje.

(2) Plaćanje se vrši u skladu sa članom 43. Sporazuma, bez umanjavanja administrativnih troškova do kojih je moglo doći u cilju plaćanja ove usluge. Bankarski troškovi su u obavezi korisnika penzije ili rente.

(3) Korisnik penzije ili rente je obavezan da, na zahtjev nadležnog nosioca, jednom godišnje dostavi potvrdu o životu.

Član 24

Statistički podaci

Organi za vezu razmjenjuju godišnje statističke podatke o broju korisnika penzija kojima se isplata vrši u drugoj strani ugovornici kao i o odgovarajućem iznosu.

POGLAVLJE 3

POVREDE NA POSLU I PROFESIONALNE BOLESTI

Član 25

Pružanje davanja u naturi i novčanih davanja

(1) Odredbe ovog sporazuma koje se odnose na davanja u naturi iz zdravstvenog osiguranja analogno se primjenjuju na pružanje davanja u naturi iz osiguranja za slučaj povrede na radu i profesionalnih bolesti.

(2) Odredbe ovog sporazuma koje se odnose na novčana davanja iz zdravstvenog osiguranja analogno se primjenjuju na pružanje novčanih davanja iz osiguranja za slučaj povrede na radu i profesionalnih bolesti, sa izuzetkom renti.

(3) Odredbe čl. 18., 19. i 23. ovog sporazuma primjenjuju se analogno.

POGLAVLJE 4

DAVANJE ZA SLUČAJ SMRTI

Član 26

Pružanje davanja za slučaj smrti

(1) Radi ostvarivanja prava na davanje za slučaj smrti prema pravnim propisima jedne strane ugovornice, podnositelj zahtjeva sa prebivalištem na teritoriji druge strane ugovornice podnosi zahtjev nadležnom nosiocu ili nosiocu prema mjestu prebivališta.

(2) Uz zahtjev se prilažu dokazi koji se traže prema pravnim propisima nadležnog nosioca.

(3) Tačnost podataka podnosioca zahtjeva se ustanovljava na osnovu zvaničnih dokumenata priloženih uz zahtjev ili koja su potvrđena od strane nadležnih organa strane ugovornice na čijoj teritoriji podnositelj zahtjeva ima prebivalište.

POGLAVLJE 5

NEZAPOSLENOST

Član 27

Potvrda o sabiranju perioda osiguranja

(1) Radi ostvarivanja prava na davanje na osnovu odredaba čl. 8. i 32. Sporazuma, osiguranik podnosi nadležnom nosiocu potvrdu u kojoj se navode periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima druge strane ugovornice.

(2) Ako osiguranik ne podnese potvrdu iz stava 1. ovog člana, nadležni nosilac se obraća nosiocu druge strane ugovornice radi njenog izdavanja.

(3) Nosilac koji izdaje potvrdu iz stava 1. i 2. ovog člana u potvrdi, ako je potrebno, navodi:

- u cilju primjene člana 34. Sporazuma, period u toku koga su davanja pružena prema njegovim pravnim propisima;
- u cilju primjene člana 35. Sporazuma, broj članova porodice koje izdržava zainteresovano lice.

DIO IV - RAZNE ODREDBE

Član 28

Administrativna i ljekarska kontrola

(1) Na osnovu člana 39. stav 4. Sporazuma, administrativnu i ljekarsku kontrolu korisnika davanja samo jedne strane ugovornice koji imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice obavlja na zahtjev nadležnog nosioca nosilac mjesta prebivališta u skladu sa pravnim propisima koje on primjenjuje.

(2) Na zahtjev nadležnog nosioca jedne strane ugovornice, nadležni nosilac druge strane ugovornice dostavlja besplatno svako obavještenje medicinske prirode i svu dokumentaciju koju posjeduje kao i koja se odnosi na invaliditet podnosioca zahtjeva ili korisnika davanja.

(3) Nadležni nosioci zadržavaju pravo da zahtijevaju da se pristupi pregledu osiguranika od strane ljekara po njihovom

izboru.

(4) Troškove koji nastanu administrativnom kontrolom kao i ljekarskim pregledima, stavljanjem pod nadzor, putovanjem ljekara i administrativnim ili ljekarskim ispitivanjima potrebnim za dobijanje pružanja ili reviziju davanja, nadoknađuje nosiocu koji ih snosi, na osnovu njegove tarife, nosilac za čiji račun su oni učinjeni. Ljekarski pregledi obavljeni u interesu nosilaca obje strane ugovornice se ne nadoknađuju.

(5) Organi za vezu dviju strana ugovornica mogu da se, uz saglasnost njihovih nadležnih organa, sporazumiju da odustanu od naknade troškova iz stava 4. ovog člana.

Član 29

Razmjena informacija

(1) Korisnici davanja koja se pružaju prema pravnim propisima jedne strane ugovornice koji imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice obavještavaju nadležnog nosioca, bilo neposredno bilo preko organa za vezu, o svakoj promjeni koja se odnosi na njihov lični ili porodični status, njihovo zdravstveno stanje, njihovu radnu sposobnost, njihove prihode kao i o svakoj okolnosti koja bi mogla da utiče na njihova prava i obaveze prema pravnim propisima iz člana 2. Sporazuma, ili prema odredbama Sporazuma.

(2) Nosioци se međusobno obavještavaju dostavljanjem, neposredno ili preko organa za vezu, svakog analognog obavještenja o kome bi imali saznanja.

Član 30

Bankarski podaci

Korisnici davanja i nadležni nosioci su obavezni da nadležnom nosiocu koji vrši isplatu dostave odgovarajuće bankarske podatke u skladu sa međunarodnim normama (SWIFT CODE i/ili IBAN).

Član 31

Preuzimanje isplate davanja

Kada, nakon ukidanja davanja, osiguranik ostvari pravo na davanja dok ima prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice, nadležni nosioci razmjenjuju neophodna obavještenja u cilju preuzimanja isplate davanja.

Član 32

Stupanje na snagu i trajanje

Ovaj administrativni sporazum stupa na snagu istog dana kao Sporazum i ima isto trajanje.

Sačinjeno u Luksemburgu, 19. februara 2008. godine, u dva primjerka, na crnogorskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

Za Crnu Goru Milan Roćen, s.r. Ministar inostranih poslova	Za Veliko Vojvodstvo Luksemburg Žan Aselborn, s.r. Ministar inostranih poslova i imigracija
---	--

PRILOG

Lista davanja u naturi od veće vrijednosti

(Član 13. stav 6. Sporazuma i član 13. Administrativnog sporazuma)

- a) Vještački djelovi tijela, ortopedski aparati i pomagala, uključujući i tkaninom obložene ortopedske steznike, dopunske djelove, pribor i alat;
- b) Ortopedska obuća po potrebi uz pripadajuću drugu normalnu cipelu (koja nije ortopedska);
- c) Plastične vilice i plastika za lice, perike;
- d) Otisci modela (izrada raznih djelova tijela) koji se koriste da bi se predmeti navedeni pod a), b), c) pravilno uklopili;
- e) Vještačke oči, kontaktna stakla, naočare za povećanje i teleskopske naočare;
- f) Slušni aparati;
- g) Vještačke proteze (fiksna i koja se može vaditi) i proteze za zatvaranje usne duplje;
- h) Bolesnička vozila, invalidska kolica, kao i druga mehanička sredstva za kretanje;
- i) Obnavljanje predmeta navedenih pod a), b), c), d), e), f), g), h);
- j) Psi za vođenje slijepih;
- k) Ljekarsko liječenje ili liječenje u sanatorijumima i oporavilištima ili lječilištima;
- l) Mjere medicinske i profesionalne rehabilitacije;
- m) Sva ostala pomoćna sredstva za liječenje, pomagala i slično čija nabavka ne prelazi iznos od 500 €.

IZMENE

Objavljuje

Obaveštenje je objavljeno u "Službenom listu CG - međunarodni ugovori", br. 1/2009 od 10.6.2009. godine.

da će Sporazum između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju i pojedinim pitanjima socijalne sigurnosti sa Administrativnim sporazumom za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Velikog Vojvodstva Luksemburg o socijalnom osiguranju i pojedinim pitanjima socijalne sigurnosti, potpisan 19. februara 2008. godine u Luksemburgu, objavljen u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori, br. 6/2008, stupiti na snagu 1. maja 2009. godine.

Broj: 011-64/115

Podgorica, 23. april 2009. godine

Ministar inostranih poslova,
Milan Roćen, s.r.